

10 gode råd om gruppearbejde

I gruppearbejde lærer man at arbejde sammen med andre mennesker, imens man også udarbejder en faglig opgave, så det at skrive opgaver i grupper giver faktisk et dobbelt resultat. Mange arbejdspladser i det moderne samfund sætter stor pris på medarbejdere, der kan arbejde i grupper, og gruppearbejde giver en god øvelse i og en forsmag på, hvad det vil sige at indgå i arbejdsmæssige fællesskaber.

Man kan få større udbytte af det problembaserede projektarbejde, som praktiseres på flere og flere uddannelsesinstitutioner, ved at arbejde i en gruppe, da gruppen består af forskellige mennesker med forskellige kompetencer og personligheder. En gruppe kan ses som en organisme, der består af flere individer, hver med sit eget særpræg, og sammen kan denne gruppe klare opgaver, det enkelte individ ikke ville kunne.

Gruppearbejde er et redskab til refleksion

Ved at strukturere en opgave omkring en problemstilling lærer man at reflektere over forskellige aspekter af det pågældende emne, og til dette formål er gruppen et godt redskab. Man får mulighed for at diskutere sine tanker og idéer med andre ligesindede studerende, og på denne måde risikerer man ikke så nemt at blive låst fast. Gruppens forskellighed giver også en stor alsidighed, da nogle medlemmer er gode til nogle ting, mens andre er gode til andre.

Desværre kan der i gruppearbejde også opstå problemer af forskellig art, der kan hindre og til tider helt lamme arbejdsprocessen.

Find vejen til en god gruppeproces

Studenterrådgivningen har mange års erfaring i at hjælpe og rådgive studerende, der oplever vanskeligheder i forhold til gruppearbejdet. Vi har sammenfattet nogle af disse erfaringer og skrevet 10 gode råd til, hvordan en gruppearbejdsproces kan gøres lettere; både for gruppen som helhed, men også for den enkelte.

De 10 råd kan være en hjælp, både inden I går i gang med gruppearbejdet, men også under forløbet, især hvis der er opstået problemer eller forhindringer. De er ment som et redskab til studerende, der arbejder i grupper med at skrive opgaver i forbindelse med uddannelse. Rådene er mere eller mindre skrevet i en kronologisk rækkefølge, således at de første 4 råd har at gøre med den indledende fase af processen, mens de sidste 6 relaterer sig til selve arbejdsprocessen.

De 10 råd

1. Lær hinanden at kende

Inden det faglige arbejde begynder, kan det være en god idé, at gruppens medlemmer mødes og lærer hinanden at kende. Her kan I præsentere jer selv for hinanden og fortælle lidt om jer selv, hvad I interesserer jer for, og hvorfor I har valgt det studie, I går på.

2. Forventningsmøde – fagligt og socialt

I starten af et gruppearbejde, hvor I ikke kender hinandens ambitioner og måder at arbejde på, kan det være givtigt at holde et forventningsmøde, hvor alle medlemmer af gruppen får mulighed for at fortælle, hvad de forventer af gruppearbejdet, men også af de andre medlemmer i gruppen. I denne forbindelse er det en god idé at blive enige om, hvilket ambitionsniveau I vil have i gruppen, samt tage en snak om, hvordan det sociale aspekt af gruppearbejdet skal være (skal I fx spise sammen til gruppemøderne, gå i byen sammen hver uge, udelukkende mødes i fagligt øjemed osv.). På den måde kan I undgå misforståelser senere i processen.

3. Aftal rammer for processen

Sørg for ret tidligt i processen at aftale nogle faste rammer, som I er enige om. Dette kan omfatte følgende: hvor I skal mødes, hvornår på dagen I skal mødes, hvor lang tid ad gangen, I skal arbejde, hvordan beslutninger skal tages, om I skal skrive individuelt og mødes for at samle skrevet materiale, eller om alt skal skrives samlet i gruppen etc.

4. Skriftlig kontrakt

Når I er blevet enige om rammerne og forventningerne for gruppearbejdsprocessen, kan det være en god hjælp at skrive disse ned i en form for kontrakt. Dette kan virke banalt, men det kan være en god idé at få jeres aftaler ekspliciteret på denne måde. I kan derved også undgå, at I følger nogle gamle vaner, hvis jeres gruppe består af studerende, der har skrevet sammen tidligere og studerende, der ikke har arbejdet sammen før. På denne måde bliver rammerne mere synlige for alle medlemmer.

5. "Dagbog" – et godt hjælpemiddel

Sæt eventuelt gamle arbejds papirer og noter ind i et ringbind eller en mappe – i tilfælde af, at det nyeste skrive dokument forsvinder, har I således et materiale at genskabe det fra. En dagbog kan også være et godt hjælpemiddel, når I skal vurdere og evaluere på gruppens arbejde.

6. Refleksion over processen

Afsæt tid på nogle af jeres gruppemøder til at tage en snak om, hvor langt I synes, I er nået i processen, samt hvordan det generelt går i gruppen; både fagligt og socialt. Det er også vigtigt at forholde sig til den valgte problemformulering – skriver I rent faktisk om det, I er blevet enige om, eller skal problemformuleringen muligvis justeres? I forbindelse med denne refleksion er det også en god idé at bruge lidt tid på at kigge fremad og at diskutere, hvad endnu ikke skrevne afsnit kan handle om.

7. Struktur i gruppen

Det kan være en god idé at diskutere, om I skal tildele hinanden forskellige roller i forskellige situationer; fx ordstyrer til gruppemøder, referent til vejledermøder o.l. På denne måde kan I udnytte de forskellige medlemmers individuelle kompetencer. Måske kan det være en god idé at prøve at skifte mellem at have forskellige roller i gruppen, da dette mønster ellers nemt kan blive fastlåst.

8. Bare skriv løs!

Når I sidder enkeltvis og arbejder på jeres materiale, og du føler, at du er kørt fast, eller du ikke er sikker på, at det du skriver er brugbart, kan det være en god hjælp bare at gå i gang med at skrive. Lav eventuelt en brainstorm over det emne, du skal skrive om, og skriv ud fra de idéer, du kommer frem til. Der er ingen, der siger, at det, du skriver, skal være perfekt i første udkast. Du kan også lettere få hjælp og gode råd fra gruppens andre medlemmer, hvis de har et materiale at forholde sig til.

9. Vær opmærksom på dine egne behov og dig selv

I en gruppe får du mulighed for at lære nye sider af dig selv at kende; specielt i stressede perioder. Måske opdager du, at du i relationerne til de øvrige gruppemedlemmer reagerer anderledes end forventet. Fx ved at blive dominerende, mut, føle dig overset eller trådt på osv. Derfor kan det være godt at stoppe op en gang imellem og kigge på, hvordan du kan være opmærksom på dine egne behov. Hvis hele gruppen og samarbejdet i gruppen skal fungere, er det vigtigt, at du selv har det godt. For gruppens og din egen skyld er det derfor vigtigt, at du tænker på selv at have det godt.

10. Sæt pris på forskellighed

Medlemmernes forskellighed er et potentiale for gruppen, da netop forskelligheden er baggrunden for, at gruppens effektivitet er større end de enkeltes effektivitet. Dette gælder ikke blot fagligt, men også personligt. For at denne forskellighed kan være frugtbar for gruppen, er det vigtigt, at I lytter til hinandens forslag og idéer. Vær åbne for andres meninger, men vær ikke ukritisk. Det kan nogle gange være svært at få sagt sin mening, hvis man ikke selv er helt sikker på, om den er brugbar, og nogle gange går gode idéer og tanker derfor tabt. Det kan være en idé at lave runder, hvor alle i gruppen får mulighed for at sige sin mening om et emne eller idé. På denne måde får alle gruppens medlemmer mulighed for at komme i tale.

Husk, at du altid er velkommen til at kontakte os!

Find din lokale rådgivning på www.srg.dk